

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Vasilachi)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

D E C I Z I E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Aten-Construct”, reprezentată de avocatul Ion Cernolev,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Oberdoor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Aten-Construct” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2019, SRL „Oberdoor Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Aten-Construct” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a încasat de la SRL „Aten-Construct” în beneficiul SRL „Oberdoor Service” datoria în mărime de 120 000 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 25 602,74 lei, iar în total suma de 145 602,74 lei. S-a încasat de la SRL „Aten-Construct” în beneficiul SRL „Oberdoor Service” cheltuielile de judecată, taxa de stat în mărime de 4368,08 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei, iar în total suma de 7368,08 de lei. În rest, în partea cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins cererea de chemare în judecată.

La 3 noiembrie 2020, SRL „Aten-Construct” a declarat apel împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială, cu adoptarea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Aten-Construct” împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat SRL „Aten-Construct” că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3 276,06 lei în termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Aten-Construct” a declarat apel împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Oberdoor” împotriva SRL „Aten-

Construct” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 29 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, SRL „Aten-Construct”, reprezentată de avocatul Ion Cernolev, a declarat recurs, împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece la adoptarea încheierii de a nu da curs cererii de apel, instanța de judecată greșit a calculat cuantumul taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 20 ianuarie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei încheierii prin scrisoarea de însoțire din 20 ianuarie 2021 (f.d. 109), or, la actele cauzei nu regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 29 ianuarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 19 august 2019, SRL „Oberdoor Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Aten-Construct” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a încasat de la SRL „Aten-Construct” în beneficiul SRL „Oberdoor Service” datoria în mărime de 120 000 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 25 602,74 lei, iar în total suma de 145 602,74 lei. S-a încasat de la SRL „Aten-Construct” în beneficiul SRL „Oberdoor Service” cheltuielile de judecată, taxa de stat în mărime de 4368,08 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei, iar în total suma de 7368,08 de lei. În rest, în partea cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins cererea de chemare în judecată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 3 noiembrie 2020, SRL „Aten-Construct” a declarat apel împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială, cu adoptarea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Aten-Construct” împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat SRL „Aten-Construct” că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3 276,06 lei în termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în

cauză. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Ulterior, prin încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Aten-Construct” a declarat apel împotriva hotărârii din 9 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Oberdoor” împotriva SRL „Aten-Construct” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului.

În susținerea acestei concluzii urmează a reține și prevederile art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel și ulterior a restituit cererea de apel, în cazul în care apelantul nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 17 decembrie 2020.

Totodată, Colegiul învederează că încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, fiind recepționată de către apelant la data de 4 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 104).

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În sensul art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Astfel, instanța de apel corect a specificat că în termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, apelantul nu li-a înlăturat, precum și nu a comunicat despre imposibilitatea de înlăturare a acestora, ori, în termenul acordat, nu a prezentat cererea de apel motivată, ceea ce atestă că indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu au fost îndeplinite, fapt ce a impus restituirea cererii de apel.

În speță, Colegiul învederează că apelantul în termenul acordat de instanța de apel nu a depus cererea de apel motivată, precum nu a depus nici dovada de achitare a taxei de stat, chiar și în suma în care a considerată de acesta a fi legală.

De asemenea, Colegiul menționează că în cazul în care apelantul a considerat a fi greșit calculat cuantumul taxei de stat de către instanța de apel, acesta urma a depune cererea de apel motivată în termen, precum și a solicita instanței corectarea erorii admise la calcularea cuantumului taxei de stat, acțiuni care în speță nu au fost întreprinse de apelant.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul mai învederează că conform jurisprudenței CtEDO (Ghinea contra Moldovei, cererea nr. 15778/05, hotărârea definitivă din 26 septembrie 2012), principiul egalității armelor este unul din elementele noțiunii mult mai largi a procesului echitabil, care prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă. Curtea notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale (Varnima Corporation International S.A. vs Grecia, nr. 48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur vs Franța, nr. 63879/00, §32, 03 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr. 32576/96, §32, CtEDO 2002-VIII).

Astfel, în circumstanțele expuse se impune concluzia, că însuși apelantul nu a respectat drepturile sale procedurale și s-a eschivat de la îndeplinirea actelor de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. Or, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței deoarece, în conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Ca consecință, nelichidarea neajunsurilor expuse în încheierea din 17 decembrie 2020 de către apelant, în circumstanțele descrise, a impus adoptarea soluției de restituire a cererii de apel, în cazul în care conform dispozițiilor art. 14 și 16 din Codul de procedură civilă, în lumina interpretărilor date de CtEDO principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea instanței potrivit căreia s-a instituit termen de prezentare a unor înscrisuri necesare pentru a fi dat curs apelului și a asigura o bună și normală derulare a procedurii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și pentru instanța de judecată, care a emis actul în cauză, obligație ce se regăsește și în principiile fundamentale a procedurii civile.

Așadar, instanța de apel nu a dispus de o altă soluție legală, decât de a restitui cererea de apel, din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Or, exonerarea arbitrară a apelantului de sancțiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, conform cărora instanța de judecată are obligația de a asigura aparențele de imparțialitate și de a nu admite acte de intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părți, având obligația concretizată și de jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi, or, instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens.

În acest sens, Colegiul consideră necesar de a reitera că conform art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun și în cele specializate este stabilită de [...] Constituția Republicii Moldova, de prezentul Cod și de alte legi organice.

Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului Cod. Totodată, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură și pentru autoritățile publice și private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, părțile în proces nu sunt scutite de obligațiile procesuale pozitive întru exercitarea corespunzătoare a obligațiilor legale. Or, în speță, apelantul nu a depus suficiență diligență, în vederea exercitării obligațiilor procedurale avute.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 20 ianuarie 2021, în cazul în care apelantul nu și-a exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Aten-Construct”, reprezentată de avocatul Ion Cernolev, împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Oberdoor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Aten-Construct” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat